

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasiló „Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem“.

==== List izhaja 10. in 25. vsakega meseca. ====
 Za posamezne člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno K 4.—, za člane onih zadrug, ki so v „Zvezi“ in ako so uvedle obvezno naročbo lista za vse člane, pa celoletno K 2.—. Sicer stane list celoletno K 5.—, polletno K 2.60, četrletno K 1.30 in posamezna številka 25 vinarjev.

==== Cena inseratom: 1/18 strani K 1.50, pri večkratnih objavah popust. ====

==== Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Marije Terezije cesta šte. 16. ====

==== Strankam je uredništvo na razpolago vsak ponedeljek in petek od 4.—6. popoldne. ====

==== Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 5. oziroma do 20. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključí. ====

Štev. 11.

V Ljubljani, 25. novembra 1916.

Leto III.

Cesar Franc Jožef I.

Našo preljubó Avstrijo je nenadoma zadela velika nesreča. Ko so se zvesti državljani najmanj nadejali, jim je smrt skoro nenadoma ugrabila njihovega ljubljenege vladarja, ki je samo 10 dni manj kot 68 let vladal naše cesarstvo.

Koncem prve polovice novembra se je raznesla vest, da je pokojni cesar lahko obolel. Nihče ni slutil, da bode sivi starček v Schönbrunnu v kratkih dneh ležal na mrtvaškem odru, ker so bila poročila o Njegovem zdravstvenem stanju v zadnjih dveh letih nad vse ugodna. Radi tega je vest o Njegovi smrti tembolj pretresla vso državo doli do najbornejše kočé.

Rajni cesar je bil vzor dobrega vladarja, ki je naravnost očetovsko skrbel za svoje državljane. Med mnogimi drugimi zadevami je skrbel tudi posebno za razvoj obrti. Pod Njegovo vladó se je obrt silno razvila, tako da danes prednjačimo mnogim narodom v marsikaterem oziru ravno na polju obrtnosti. Cesarjeve zasluge za državo naštevati, bi se pač reklo nositi vodo v morje, ker je njih število brezbrojno in ker ga ni človeka, ki ne bi vedel zanje.

N. v. m. p!

Zvezne objave.

Prejeli smo nastopni dopis c. kr. deželne predsedništva, ter ga priporočamo svojim cenjenim bralcem, naj ga pazno in temeljito prečitajo in premislijo.

„Rastoči uspehi dosedanjih vojnih posojil in zlasti sijajni izid IV. vojnega posojila so dokaz neupogljive moči našega gospodarskega življenja in neomahljivega zaupanja ljudstva v bodočnost naše države. Ta velikanski, za odločitev vojne pomembni uspeh imamo zahvaliti razumni razsodnosti najširših ljudskih krogov in preudarnemu skupnemu delovanju vseh gospodarskih sil.

S smotrenim in neumornim podpiranjem podpisovanja tega vojnega posojila si je pridobilo tudi časopisje zasluge, ki so vredne priznanja.

Oddaja V. vojnega posojila v najbližjem času nas stavi znova pred nalogo, da napremo vse sile in slavnim zmagam naših nepremagljivih armad pridemo še sijajno zmago na gospodarskem polju.

Od oddaje IV. vojnega posojila so naše hrabre čete in one naših zvestih zaveznikov strašnemu, mnogo mesecev se pripravljajočemu navalu na vseh bojnih črtah z brezprimernim junaštvom kljubovale, in ko se je našim sovražnikom konečno posrečilo Romunijo privedi do izdaje in zahrbtne napada na prejšnjega zaveznika, tedaj se je jasno pokazala neizčrpiliva vojaška moč osrednjih držav v uničujočih udarcih, katere so zadale novemu sovražniku.

Velika ozemlja sovražnih dežel imamo kot dragoceno jamstvo za zmagonosni konec trdno v rokah in z neomajno nado zaupamo v moč našega zmagovitega orožja.

Tudi gospodarski in financijelni odnosi so se nadalje povoljno razvili, vojni izdatki so bili skoro izključno v prid tuzemstva. Velikansko naraščanje vlog pri bankah, hranilnicah in združnih kreditnih zavodih je vesel dokaz, da se sredstva, ki so se odtegnila s prejšnjimi posojili na gospodarskem polju niso le nadomestila, da marveč omogočijo razpoložljiva sredstva, ki daleko prekašajo stanje pred IV. vojnim posojilom, sijajni uspeh V. vojnega posojila.

Da se zagotovi tak uspeh, katerega potrebujemo za bodočo odločitev v tem strašnem boju za obstoj države, za politično in gospodarsko bodočnost, za blagor in gorje vsakega posameznika, je treba preudarne in smotrene propagande in zlasti tudi najdalekosežnejše podpore časopisja.

S hvalevredno marljivostjo so posamezni časopisi že pričeli s podporno akcijo; povabljam tedaj čislano upravništvo, da se zopet z vsemi močmi posveti službi financijelne vojne priprave.

Cenjeno upravništvo izvoli neutrudljivo skrbeti za to, da se posojilo že od sedaj naprej med celo dobo podpisovanja z bodrilnimi in podučnimi sestavki trajno pospešuje.

Članki naj se kolikor mogoče na onih mestih lista objavljajo, katera bero vsi

bralci; v teh člankih naj se dalje pred vsem obrazlože na lahko umljiv in pregleden način možnosti in način podpisovanja. Ovržejo naj se nadalje v kratkih, stvarnih pojasnilih pomisleki in ugovori, ki se morada v ljudstvu pojavijo. Tako naj se zlasti širši krogi ljudstva podučijo, da je dobri uspeh vojnega posojila izdatno sredstvo, skrajšati vojno in jo privedi do zmagovitega zaključka ter trdni temelj gospodarstva v miru.

Ni dvoma, da se z vojnim posojilom najvarnejše naloži premoženje, ker jamči za istega cela država, celokupno premoženje ljudstva, in je država v vseh okolišnih v položaju, izpolnjevati v polnem obsegu dolžnosti napram upnikom posojila. Nesmiselno bi bilo, ako bi se država, ki ima pač dolžnost, pa tudi moč, javna bremena po možnosti posameznika enakomerno porazdeliti, hotela financijelno pomagati s tem, da ne spolnjuje prevzetih dolžnosti, ker zamore napraviti tak odbitek pri vsakem drugem dohodku.

Popolnoma je tedaj izključeno, da bi država hotela posebej obdavčiti vojno posojilo ali pa da bi sicer izdala naredbo, s katero bi se ravno podpisovalci vojnega posojila oškodovali; država ne bode postopala slabše z lastnimi upniki, kakor z imetniki drugih vrednostnih papirjev, nasprotno šla jim bo raje na roko.

Kakor znano, je državna uprava že vgladila pot za pokritje obresti dosedanjih vojnih posojil s tem, da je odprla nove davčne vire; da je bilo to še med vojno mogoče, je gotovo dokaz za neomajno moč celokupnega gospodarstva.

O takih vprašanjih naj bi se v ondotnem listu v kratkih, pojmovanju bralcev dostopnih člankih primerno obravnavalo.

Pričakujem z vso gotovostjo, da bode cenjeno upravništvo vpoštevalo moj poziv v dobro razumljenem skupnem državnem interesu, in da bode neutrudljivo pospeševalo propagando za podpisovanje vojnega posojila.

C. kr. deželni predsednik:

Za njega: L a s c h a n.

Štev. 6647.

Podpisujte peto vojno posojilo!

V tretjem letu svetovne vojske, ko je tudi Romunija izdajalsko stopila na stran naših sovražnikov, se obrača naša država do svojih državljanov s petim vojnim posojilom. V teh resnih časih, ko po dolgotrajni borbi stopa svetovna vojska v odločilen stadij, je prav posebno vsakega državljana sveta dolžnost, da se odzove z vso pripravljenostjo klicu ogrožene domovine ter ji da na razpolago čim izdatnejša denarna sredstva. Sedanje naše peto vojno posojilo je najdalekosežnejše, odločilne važnosti za nadaljni potek tega silnega boja. Izrazito prepričevalno naj dokaže vsemu sovražnemu svetu vso našo požrtvovalnost. Izpričuje naj, da naše domovine ne le ni poraziti z orožjem, marveč da je nezlomljiva tudi njena gospodarska moč. Z a n a š o b s t a n e k g r e, t a z a v e s t v z m n o ž u j n a š e s i l e! Tek-

najmo ob petem vojnem posojilu, da jasno dokažemo vsem sovragom svojo neuklonljivo voljo braniti obstanek staroslavni domovini. V trdnem zaupanju v zmago pravične stvari smo vsled heroičnega junaštva naših vojakov in odličnega vodstva naših poveljnikov, tesno združeni s svojimi izvrstnimi zavezniki, zmagovito strli ves največji napor nadsilnih sovražnikov. Čvrsto stoji in kljubuje naša vojaška fronta. Stavimo po svojih najboljših močeh, kar moremo, da ostane kakor doslej tudi v prihodnje neomajano krepka tudi naša gospodarska fronta, ki izpopolnjuje in podpira vojaško fronto.

Industrialci, trgovci in obrtniki pokažite tudi pri sedanjem petem vojnem posojilu svojo patriotsko zavednost ter se udeležite čim številnejše in čim izdatnejše subskripcije.

V Ljubljani, 20. novembra 1916.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

Ker ravno te dni razpošiljamo opominne na poravnavo združnih obveznosti napram zvezi, si dovoljujemo slavna načelstva tudi tem potom vljudno prositi, da nam izkazane zneske čimpreje blagovolijo nakazati. Zveza mora ob novem letu svojim obveznostim napram tiskarni i. dr. zadostiti, ker sicer pride v težave. S kako veliko kulantnostjo in požrtvovalnostjo prizadetih činiteljev deluje ta organizacija mora priznati vsakdo, ker ako odštete še trošek za poštino itd. pride za list plačila le okrog 4-K 50 v na leto, kar je malo več, kakor za star papir. Cenejše, nesebičnejše, samo za stanovsko stvar delavnejše organizacije pač nimamo, kakor je naša. Zatorej se nadjamo, da bodo čislana načelstva znala to vpoštevati in z resnim energičnim delom v svojih združnih vzdržala red in zmožnost bitl kos združnim načelom.

O maksimalnih cenah za vino.

Ker se mnogostransko pritožuje, zakaj ni c. kr. vlada uvedla maksimalnih cen na vino že takoj pri moštu, navedemo tu vlogo, ki jo je zveza podala že v septembru na pristojno mesto, ter prosila za uredbo maksimalnih cen vina. »Visoka c. kr. deželna vlada! V odborovi seji deželne zveze gostilničarskih združ na Kranjskem dne 16. t. m., se je splošno poudarjalo, s kako vehemenco dvigujejo producenti vinogradniki vinski pridelek. Konstatiralo se je, da zahtevajo danes vinorejci za mošt, ki se ima še le prihodnje mesece dobiti, po 2 K za boljšega kar celo 3 K za lifer. Da bo tako navijanje cen tega potrebnega okrepiča, onemogočilo marsikateremu si privoščiti kapljico zdravega vina, onemogočilo pa tudi marsikateremu gostilničarju nadalje izvrševati svojo obrt, je jasno. Tak položaj bo na silno škodo posameznikom, kakor tudi na škodo države, kateri bo vsled opustitve obratov tudi odšel tozadevni dohodek na davkih. — Deželna zveza si dovoljuje vsled tega visoko c. kr. deželno vlado prositi, naj bi

ista v sporazumu s štajerskim namestništvom z ozirom na določbe notranjega ministrstva z dne 22. julija 1915 št. 39.507 v zadevi navijanja cen živilom storila odločne odredbe proti tako nesramnemu navijanju cen vina, tako proti vinogradnikom, kakor proti prekupcem, ter določila maksimalne cene temu pridelku, predvsem za mošt pri vinogradniku, kakor tudi za vino pri veletržcih. Cene naj bi bile določene po kvaliteti in starosti. Za primero bi se lahko vzele odločbe c. kr. deželne vlade za Tirolsko in Predarlško od 1. septembra t. l., ki so se istotako izvršila sporazumno s c. in kr. vojnim poveljništvom. Zadeva je nujno potrebna, ter se prosi čim preje jo v pretres vzeti, ker se bo sicer sedaj, ko bo pivo ponehalo, cene vinskih pridelkov neizmerno poviševalo.

Zaslišani zastopniki vinorejstva so se pa izrekli proti uvedbi maksimalnih cen, češ vinogradnik ima silno zvišane troške za razne pripomočke in pa ker mu tudi gre, da se malo okoristi na konjunkturi svetovne vojne.

In maksimalnih cen za vino nimamo, pač pa smemo pričakovati, da bomo čez par mesecev plačevali vino po kakih 6 K, toda liter ne hektoliter.

Pred kratkim smo priobčili v našem listu natančen izpisek iz poslovnih knjig gostilničarja o nakupu in podaji vina, pa so ga nam zaplenili . . . Čudna so božja pota!

Letošnja vinska letina in cene vinu!

S strahom opazuje naš obrtnik gostilničar, kako se mu sicer lepo počasi toda sigurno bliža pogin. Nekdaj cvetoča obrt, ki je donajala mnogim dobrega zaslužka, državi pa prav znatne davčne prispevke pa pa in pada, nje pogin se bliža z rastočo naglico. Opozarjalo se je vse mogoče faktorje na pretečo nevarnost, toda nihče ni hotel pri nas slišati o kakih nasvetih še manj pa, da bi se bilo kaj ukrenilo v tem oziru. Vse drugače znajo drugod uvaževati, da je tudi gostilničarska obrt del celote vse obrtnosti in da velja tudi to obrt varovati, kakor druge obrti osobito pa še radi tega, ker so ravno obrtniki gostilničarji bili prav močni in točni davkoplačevalci.

So pač ljudje, ki so v dno duše preverjeni, da je gostilničarska obrt popolnoma nepotrebna. Mogoče, da taki ljudje res ne potrebujejo gostilne, ker imajo doma lepo in z vsem preskrbljeno kuhinjo, klet dobro založeno z nezadacanim vinom, katerega si privoščijo 3—4krat toliko, kakor drugi, ki so navezani glede hrane na gostilne.

To že verjamemo, da ti ljudje lahko opravijo brez gostilne. Poleg teh so pa tudi še gotovi abstinentje, ki prepovedujejo vsakemu kapljico vina ali piva, a barva gotovih delov njihovega obraza pa je taka, da se čudimo, da jih ni rekvirirala centrala za kovine.

Toda dovolj o tem. Mi le trdimo, da ga ni stanu in obrta, ki bi bil nepotreben, saj sta vse obrti ustvarili zgolj le potreba,

tok časa in razvoj človeštva. Če naš praoč Adam ni hotel k brivcu in njega častiljiva soproga Eva ni potrebovala »madam« iz tega še ne sledi, da bi ju mi morali posnemati.

Kakor rečeno, se je drugod uvaževalo tudi stanje gostilničarske obrti, kar dokazuje sledeča vest: Vsled odločitve poveljstva čet gen. o. nadvojvode Evgena v Tridentu se je vršila 19. oktobra v poslopju trgovske in obrtne zbornice v Bolcanu seja, da se določijo maksimalne cene na letošnje vino. K tej seji so bili povabljeni tudi zastopniki gostilničarske obrti in so se določile nastopne cene:

za vino z 8—9 % alkohola	K 100—110	za hl
„ z 9—10 % „	K 125—	
„ z 10—12 % „	K 140—	

Vina z 12—13 odstotki alkohola, kakor tudi bela vina so izvzeta. Bela vina, ki nimajo 11% alkohola se štejejo med rdeča vina.

Torej na Tirolskem je šlo lahko, pri nas je nemogoče, dasi sta danes obe deželi v enakem položaju. Tirolskim gostilničarjem se je ugodilo, njih prošnje niso bile bob v steno. Mi bi bili veseli, ako bi se nam vsaj v tem oziru glede maksimalnih cen ugodilo.

Da Tirolci niso skromni kot mi, dokazuje, da je zveza gostilničarskih zadrug šla s svojimi zahtevami še dalje, zavedajoča se, da se poteguje za pravice svojih članov. Vsled tega je vložila pri c. kr. namestništvu vlogo sledeče vsebine:

»Podpisano vodstvo zaveze si smatra kot svojo dolžnost opozarjati na to, da bi bilo potrebno naj merodajni krogi pazijo na to, da se puste razne vrste vina nepokvarjene v njih prvotni kvaliteti in da se naravni procenti alkohola ne bodo na umeten način zviševali, da bi se na ta način dosegle višje maksimalne cene, ki bi oškodovala tako konsumente, kakor tudi gostilničarje. Zvezino vodstvo je naziranjna, da so maksimalne cene tako visoke, da pridejo producenti prav lahko na svoj račun, medtem ko bi ponovno zvišanje cen ne bilo drugo, nego navijanje cen.

Pri tej priložnosti si dovoljuje podpisana zveza opozoriti na žalostno stanje gostilničarjev Tirolske in Predarlške. Že dlje časa je onemogočeno gostilničarjem, da bi se preskrbeli z vinom, katero je danes edina stvar, pri kateri bi bilo mogoče kaj malega zaslužiti, da bi se gostilničar vzdržal na površju. O racionalnem gospodarstvu v kuhinji danes ni govora, ker si je nemogoče nabaviti najpotrebnejšega. Točenje piva, katerega produkcija se je za več nego 75 odstotkov skrčila, se je utesnilo z določbami o točenju piva v gotovih urah. Daljnja utesnitev zaslužka pri pivu je bilo ponovno podražjenje za 24 K za hektoliter, katero je c. kr. vlada dovolila pivovarnarjem, kar je popolnoma podvezalo razpečavanje piva. Če pa preberemo bolj natančno predzadnji odstavek ukaza z dne 20. oktobra II 331/28, moramo žal konstatirati, da se namerava poleg izpodvezanja točenja piva še kaj drugega.

Obstanek gostilničarjev je zelo dvomljiv in če se ne bode odpomoglo, je neiz-

ogiben finančni polom, če ne že ravno vseh, pa vsaj večine gostilničarjev.

Kakor že v začetku omenjeno, se že davno ne morejo gostilničarji oskrbeti z vinom, zato se zvezino vodstvo obrača s polnim zaupanjem na c. kr. namestništvo, naj mu isto stoji na strani.

Tudi za c. kr. finančni erar, kakor tudi za deželo in občine ne more biti vseeno, če izpadejo vsled propada gostilničarske obrti stotisoči na dokladah.

Radi tega prosi zveza gostilničarskih zadrug, naj bi c. kr. namestništvo ukrenilo, da bi vinski producenti vso zalogo, ki bi ostala, ko se pokrije potrebščina armade, prodali le gostilničarjem po določeni ceni. Še bolje pa bi bilo, da bi se takoj vse zaloge zaplenile ter potrebna množina odkazala vojni upravi, ostanek pa naj bi se odkazal gostilničarskim zadrugam, kajti vzroka je dovolj, da se boje gostilničarji, da bodo prekupci pokupili vso zalogo ter navijali cene do nezaslišane večine.

Zvezino vodstvo prosi, naj bi vlada stala v teh težkih časih na strani gostilničarjev ter naj pomore, da bodo dobili zadostno množino vina po zmernih cenah.

Take zahteve stavijo gostilničarji drugod na vlado. Pri nas smo skromnejši, zato pa tudi brezupno zremo v bodočnost.

Peto vojno posojilo. OKLIC.

Petič kliče država svoje državljane, da ji zaupajo svojo razpoložljivo gotovino v ta namen, da more srečno dokončati boj za obstanek monarhije.

Varnost in rentabiliteta vojnih posojil se je že natančno razpravljala in dokazala v javnosti.

Le še eno naj pripomnim, kar je nedvomno:

Vsak milijon vojnega posojila poveča vrednost vsakega milijona našega denarja.

Ako vzdržimo, zmagamo; da pa moremo gospodarsko vzdržati, moramo vzdržati finančno.

Na vseh mejah naše nad vse ljubljene domovine nam prete nadštevili sovražniki, ki hočejo razdeliti našo last kot plen med seboj.

Domovina pa ima v junaškem živem zidu naših in naših zaveznikov vojska varno zavetje.

Pred tem junaškim zidom se mora končno razpršiti sovražni naskok.

Izza otroških let smo obetali:

Vse za dom in za cesarja, za cesarja blago, kri!

Kar smo obljubili, to bomo tudi izpolnjevali. Zvestobo, ki so jo naši junaki zapečatili na bojišču s svojo krvjo, hočemo pri branitvi svojih domov in od očetov poddedovane zemlje pokazati s tem, da svoj razpoložljivi denar položimo domovini na oltar in ji damo tako potrebnih pomočkov, da si more izvojevati časten mir.

Neutajno je, da je vojno gospodarstvo tudi kmetiškemu stanu prineslo dohodke, s katerimi se ta stan lahko v večji meri kakor

sicer udeleži podpisovanja vojnega posojila.

Domovinska dolžnost pa je, da se v vojni pridobljeni pomočki, kolikor mogoče oddado državi na razpolago.

V resnem trenutku se obračam na vse avstrijske kmetovalce, na male in velike, na kmetovalce vseh kronovin in vseh narodov s pozivom:

Pokažite svojo vselej dejansko izpričano in neomajno domoljubno požrtvovalnost s tem, da podpišete kolikor mogoče vojnega posojila.

Zgodovina pa bo v spomin poznim rodovom neizbrisno začrtala, da so se avstrijski kmetovalci ob nevarnosti tudi v tem primeru veselega srca postavili v prve vrste onih, ki so domovini dali to, kar je potrebovala.

Na Dunaju, dne 23. novembra 1916.

C. kr. minister za poljedelstvo:

Henrik grof Clam Martinic s. r.

Obrtne pravice in predpisi.

Št. 17.141.

Razglas.

V zmislu § 2. zakona z dne 4. maja 1914, dež. zak. št. 13, določil je deželni odbor vojvodine Kranjske na podlagi sklepa mestnega občinskega sveta v seji dne 19. septembra 1916 sledeče

občinske takse za mestno občino Ljubljano:

1. a) Za prostovoljno sprejetje tozemca v domovinsko zvezo do K 200.—.
- b) za zagotovitev sprejema inozemca v domovinsko zvezo do K 200.—.
2. Za podelitev meščanstva K 50.— do K 100.—.
3. Za ženitno zglasnico K 10.—.
4. Za vsak razglas z nabitjem na občinsko desko K 2.—.
5. a) za prostovoljno dražbo premičnin ali za prostovoljno dajanje nepremičnin v zakup v kraju uradnega sedeža 2% izkupila ali zakupnine, najmanj pa za vsakega pol dne K 10.—,
- b) za izklicevalca se plača za vsakega pol dne K 3.—.
6. Za ogled na mestu v stavbnih ali drugih zadevah strank na uradnem sedežu K 15.—.
7. A. Za odobritev razdelnega načrta (parcelacija) K 100.—.
- B. Za določitev stavbne črte in nivela, če se izvrši ločeno od stavbnega dovoljenja K 25.—.
- C. Za stavbno dovoljenje:
 - a) pri novih stavbah in sicer:
 1. za pritlične hiše K 20.—,
 2. za enonadstropne hiše 30.—,
 3. za dvo- in večnadstropne hiše K 50.—;
 - b) pri prezidavah K 20.—,
 - c) pri bistvenih popravah in prena-redbah K 10.—.
- D. Za dovolitev stanovanja in porabe K 10.—.
8. Za izdajo domovnice (domovinskega lista) se plača za tiskovino K —40.
9. Za uradni prepis sejnega zapiska ali drugih uradnih spisov, za vsako, čeprav le začeto stran K 1.—.

10. Za vsako vročitev povabil ali drugih uradnih spisov, razen če gre za vročbe, ki se imajo v javnih zadevah izvršiti na zahtevo drugih oblastev, uradov in občin, v kraju uradnega sedeža K —50.
11. Za izdajo izpričeval, certifikatov in drugih uradnih potrdil K 1.—.
12. Za prireditev splošno pristopnih plesnih zabav za en dan K 10.—.
13. Če so gostilne in kavarne odprte čez policijsko uro, se plača za vsako prekoračeno uro K 1.—.
14. Za tombolo, kegljanje na dobitke streljanje na dobitke in sploh za vsako igro na dobitke K 10.—.
15. Za tekmovalno vožnjo ali tekmovalno jahanje K 20.—.
16. Za prireditev umetnega ognja, bakljade ali za javne zabavne obhode v preobleki K 10.—.
17. Od godbenih avtomatov (gramofonov, orkestrionov, električnih klavirjev itd.) v javnih lokalih na leto K 50.—.
18. Za predstave v gledališčih, cirkusih in varietejih in za koncerte, od vsake predstave izvzemši predstave v dobrodelne namene K 10.—.
19. Za predstave posestnikov menažerij, vrtiljakov, strelšč, panoram, gugalnic in mariojetnih gledališč, telovadcev, brzotekov, čarovnih umetnikov i. t. d., potem za predstave z električnimi in elektrotehničnimi aparati (n. pr. s kinematografi) in enake umetniške prireditve za vsak dan K 6.—.
20. Za izdajo živinskega potnega lista brez ozira na število živinčet K —50.

Določila o občinskih taksah stopijo v veljavo z dnem 15. novembra 1916.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 9. novembra 1916.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar.

Št. 33.110.

Razglas c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem

z dne 3. novembra 1916. l., št. 33.110,

o določitvi oddajnih cen za divjačino.

Na podstavi § 4 ministrskega ukaza z dne 4. oktobra 1916, drž. zak. št. 341, se razglašaja:

§ 1.

Za Kranjsko določeno prevzemališče sme tirjati za divjačino, ki naj jo oddaja po navodilih deželne vlade dobrodelnim napravam, zlasti vojnim kuhinjam, aprovi-začnim mestom, in organizacijam konsumentov do preklica največ naslednje cene: a) za zajca po 5 K 50 v b) za srnjad za kilogram . . . 4 „ 20 „ c) za jelene in košute za kilogram 2 „ 70 v Cene se umevajo za divjačino nerazdevano, za jelene in košute ter srnjad iztrebljene, s kožo vred, za jelene ter za srnjake brez rogovja.

§ 2.

Ta razglas dobi moč z dnem razglasitve.

C. kr. deželni predsednik:

Henrik grof Attems s. r.

Štev. 34.201.

Ukaz c. kr. deželnega predsednika v vojvodini Kranjski

z dne 7. novembra 1916, št. 34.201,

o določitvi najvišjih cen za na-drobno prodajo jajc.

Na podstavi § 12. cesarskega ukaza z dne 21. avgusta 1916 drž. zak. št. 261, se zaukazuje:

§ 1.

Pri nadrobni prodaji jajc se v ozemlju mesta Ljubljane naslednje najvišje cene za en kos ne smejo preseči, in sicer:

- 1.) kadar prodaja pridelovalec 28 vin.,
- 2.) v obrtniški trgovini 32 „

§ 2.

V vseh drugih delih dežele se pri nadrobni prodaji jajc naslednje najvišje cene za en kos ne smejo preseči, in sicer:

- 1.) kadar prodaja pridelovalec 20 vin.,
- 2.) v obrtniški trgovini 24 „

§ 3.

Prestopke tega ukaza kaznujejo politična okrajna oblastva po §§ 14 in 25 ces. ukaza z dne 21. avgusta 1916 drž. zakona št. 261, z denarno kaznijo do 2000 K ali z zaporom do treh mesecev, ob obtežljivih okolnostih pa z denarno kaznijo do 5000 K ali z zaporom do 6 mesecev, ako dejanje ne spada pod strožjo kazen.

Istim kaznim zapadejo osebe, ki nape-ljujejo k enemu navedenih kaznivih dejanj ali sodelujejo ob njegovi izvršitvi.

§ 4.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve. Isti dan izgube moč sedaj veljavne, od poli-tičnih okrajnih oblastev določene najvišje cene za jajca.

C. kr. deželni predsednik:

Henrik grof Attems s. r.

Štev. 34.103.

Ukaz c. kr. deželnega predsednika v vojvodini Kranjski

z dne 7. novembra 1916 l., št. 34.103,

o ustanovitvi preskrbovalnice za mleko v Ljubljani.

Na podstavi ministrskega ukaza z dne 11. septembra 1916 l. drž. zak. št. 300, o uredbi prometa z mlekom, se zaukazuje:

§ 1.

Ustanovitev preskrbovalnice za mleko v Ljubljani.

Da se izvrše v ozemlju mesta Ljubljane predpisi, ki urejujejo promet z mlekom, naj ustanovi mestni magistrat preskrboval-za mleko.

§ 2.

Sestava preskrbovalnice za mleko.

Pod odgovornim vodstvom župana me-sta Ljubljane ali od njega določenega poli-tičnega uradnika stoječa preskrbovalnica za mleko, se sestavi iz zastopnikov prideloval-cev mleka, mlekaren, veletržcev z mlekom, prodajalcev mleka na drobno in konsu-mentov.

Te zastopnike pokliče mestni magistrat kot politično okrajno oblastvo. Število za-stopnikov konsumentov, ki naj se pokličejo v preskrbovalnico za mleko, naj znaša naj-manj eno tretjino skupnega števila članov.

Služba člana preskrbovalnice za mleko je neplačana častna služba.

§ 3.

Področje preskrbovalnice za mleko.

Preskrbovalnici za mleko so odkazane posebno naslednje naloge in pravice:

1.) nadzorovati izpolnjevanje določil ministrskega ukaza z dne 11. septembra 1916 drž. zak. št. 300, o uredbi prometa z mlekom, in oblastvenih predpisov, izdanih na podstavi tega ukaza;

2.) čuvati, da se ne spravlja v promet mleko v ponarejenem stanju;

3.) izvršiti primerno razdelitev mleka, ki se dobavlja v Ljubljani ali tam pridelala.

V ta namen mora preskrbovalnica za mleko ugotoviti skupne množine mleka, ki jih pridelovalci mleka v Ljubljani pridelajo, ki se dobavljajo mlekarnam, trgovcem z mlekom in drugim osebam, zavodom in mestom, ali ki se sicer v Ljubljano pripeljejo ter jih imeti v evidenci; nato naj po ugotovitvi števila prebivalcev v posameznih mestnih okrajih podrobno dožene sedanje razmere glede razdelitve mleka in poskrbi za enakomerno porazdelitev cele množine mleka, ki je na razpolago, na posamezne mestne dele.

Izvršujoč te naloge, ima preskrbovalnica za mleko pred vsem pravico, da sme na sedežu preskrbovalnice za mleko bivačim pridelovalcem mleka, mlekarnam, trgovcem z mlekom in drugim dobaviteljem mleka naročiti, naj oddajo mleko določenim prodajalnicam, in z druge strani zavezati obrtnike, ki se pečajo s prodajo mleka, da morajo prevzeti mleko, ki se jim nakaže.

Kolikor je potrebno, da se doseže izravnava, naj preskrbovalnica za mleko obrtniškim prodajalcem mleka, upoštevajoč konkretne okolnosti, odreče dovoljenje za opustitev obstoječih prodajalnic ali predlaga deželni vladni, naj občina ustanovi posebne prodajalnice.

Dobava mleka tistih mest, ki v lastnem obratu porabljajo mleko (gostilniški in krčmarski obrati, humanitarni, dobrodelnih zavodi in zdravilišča) so se kontingentali;

4.) izvršiti od deželne vlade, oziroma od političnega okrajnega oblastva izdane odredbe, da se zagotovi preskrba prebivalstva z mlekom.

Da se pripravijo te odredbe, naj preskrbovalnica za mleko dožene statistične podatke, potrebne za ugotovitev potrebščine mleka s posebnim ozirom na otroke, doječe matere in bolnike, ter sedanji približni krog odjemalcev, ki ga imajo posamezne prodajalnice mleka;

5.) urediti promet z mlekom v steklenicah;

6.) podajati predstoječemu političnemu oblastvu mnenje v vseh preskrbe z mlekom tičočih se vprašanj ter posebej podajati predloge glede odredbe, da se dvigne dobavljanje mleka v Ljubljano;

7.) izvršiti vse naloge, ki se ji odkažejo od predstoječega političnega oblastva v zadevi prometa z mlekom.

§ 4.

Poslovanje preskrbovalnice za mleko.

Člane preskrbovalnice za mleko sklicuje k seji njen načelnik po svojem predarku ali na zahtevo vsaj dveh članov preskrbovalnice.

Ako so člani različnega mnenja, odloči v vseh okolnostih načelnik.

Vendar ima vsak član pravico, zahtevati, da se njegovo drugačno mnenje protokolira in sporoči v vednost predstoječemu oblastvu.

Tekoče posle rešuje načelnik preskrbovalnice za mleko.

Potrebno pomožno osebje preskrbi mestni magistrat, potrebne prostore pa občina.

Preskrbovalnica ima pravico, urediti svoje poslovanje s poslovníkom; njega določila podvržena so odobritvi deželne vlade.

§ 5.

Nadzorstvena pravica deželne vlade.

Zoper ukrepe, ki jih izda načelnik preskrbovalnice za mleko na podstavi tega ukaza, priziv ni dopusten. — Deželni vladni pa je pridržano, vse ukrepe uradno preiskati in po potrebi izdati potrebne ukaze.

Tudi imata deželna vlada in mestni magistrat pravico, udeležiti se sej preskrbovalnice za mleko.

§ 6.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

C. kr. dež. predsednik:

Henrik grof Attems s. r.

Št. 29.706.

Ukaz c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem z dne 5. oktobra 1916 št. 29.706,

o določitvi najvišjih cen za nadrobno prodajo krompirja.

Člen I.

Paragraf 1. t. u. z dne 31. avgusta 1916. l., dež. zak. št. 40, se izpreminja in naj se glasi tako:

§ 1.

V nadrobni prodaji krompirja avstrijske letine 1916, to je, kadar se prodaja v množinah pod 1 meterskim stotom porabnikom, se naslednje najvišje cene ne smejo preseči:

Cene v vinarjih za 1 kilogram zdravega, primerno suhega krompirja brez prsti in kali, razun rogljičarjev

za čas	prebran, čist in najmanj velik, kakor kurje jajce	ne-prebran
od 28. februarja 1917	14	12
od 1. marca 1917	16	14

Člen II.

Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

C. kr. deželni predsednik:

Henrik grof Attems s. r.

Št. 31.627.

Razglas c. kr. deželnega predsednika na Kranjskem z dne 14. oktobra 1916. l., št. 31.627,

o ustanovitvi prevzemališča za divjačino, kot prevzemališče za divjačino,

ki jo morajo lovski upravičenci po določilih ministrskega ukaza z dne 4. oktobra 1916,

drž. zak. št. 341, oddajati, da se pokrije potrebščina dobrodelnih, naprav posebno vojnih kuhij, drugih aprovizacijskih mest in organizacij konsumentov, se določa „Kranjska aprovizacijska družba“ v Ljubljani.

Pošiljatve divjačine naj se naslove na imenovano družbo v roke trgovine z divjačino Anton Stacul v Ljubljani, Schellenburgova ulica.

Prijave za divjačino sprejema „Kranjska aprovizacijska družba“ v Ljubljani, Frančiškanska ulica, ki bo razdeljevala vsakočasne zaloge po navodilih deželne vlade.

To se daje na splošno naznanje.

C. kr. deželni predsednik:

Henrik grof Attems s. r.

Stanovske vesti.

Dobava krompirja — gostilničarjem. Ljubljanski gostilniški zadrugi je koncem meseca avgusta došlo od mestne občine povabilo, naj sporoča, koliko krompirja bi potrebovali ljubljanski gostilničarji, za bodoče leto, da se bo vedelo izposlovati vladno dovoljenje za nakup dotične množine krompirja.

Z veseljem je zadruga pisarna ustregla temu pozivu ter tekom 48 ur zbrala vse podatke ter zabeležila podatke posamičnih gostilničarjev in vposlala pole slav. magistratu. Potrebščina je izkazala 32 vagonov.

Gostilničarji povprašujejo sedaj na magistratu kdaj dobe krompir, na kar se jim odvrne, da ga bodo prejeli pri zadrugi.

Ker se lahko zgodi, da poleg vseh dobrot gostilničarji ostanejo celo brez krompirja, naznanjamo, da zadrugi ni bilo nič drugega naročeno, kakor določiti množino zahtevanega krompirja. O tem, kaj se bode ukrenilo v tej zadevi, dalje ni bilo govora.

Zato se nam čudno zdi, če ljudi pošilja sedaj k zadrugi.

Objavljamo to, da gostilničarji vedo kako je s to zadevo.

Vinska letina na Kranjskem. Letošnja vinska trgateg je že davno končana, vino je že povrelo. Vsled velike poletne vročine in ker je bilo poletje suho, je grozdje izjemoma hitro dozorelo, ter smo imeli prav zgodnjo trgateg. Zgodnje vrste (portugalska) so dozorele že v prvi tretjini septembra, ostalo pa se je začelo trgati proti koncu septembra tako, da je bila v 1. tretjini oktobra že vsa trgateg končana. Pridelek je bil tako kvantitativno, kakor tudi kvalitativno sreden. Na Dolenjskem, kjer je kakih 8800 hektarjev vinogradov, se je pridelalo približno toliko kot lani, vendar je kakovost vina dosti boljša. V vipavski dolini (s približno 1000 hektari vinogradov) je tudi kakovost boljša, množina pa dokaj manjša kot lani ter se je pridelalo nekako 15.000 do 20.000 hektolitrov vina. Celi pridelek Kranjske se sme računati na 16.000 do 17.000 hektolitrov vina. Manjši pridelek vina na Vipavskem, deloma tudi na Dolenjskem je povzročilo pomanjkanje delavcev, osobito pa še pomanjkanje žvepla, v nekaterih krajih pa trajna poletna suša. Ker se je žveplo prepozno in v majhni množini nakazalo vinogradnikom, je plesnoba napravila mnogo škode. Plesnoba se vsled suhega vremena skoro nič ni pojavila. Cene moštu so bile na Vipavskem, ki je v največji

bližini fronte K 1.60—2.40 za liter. Kupcev je bilo obilo in je gotovo cel letošnji pridelek do malega razpečan.

Državna podpora za trpečo hotelsko industrijo. Državna akcija za podporo hotelske industrije je prišla do zaključka, da je predlog deželne komisije za Tirolsko sprejela. Vsled intervencije deželne komisije se je za hotelska podjetja v okrožju Bolcana dovolila garancija za 1.000.000 K posojil, ki bi jih najela hotelska podjetja. Če se prav spominjamo, se je tudi na Kranjskem ustanovila slična komisija, o kateri pa ne vemo drugega, kakor da so bili v nji zastopani vsi drugi stanovi, samo gostilničarski ne. Radovedni smo na obvestilo, kako pomoč bodo dobili hotelirji na Kranjskem.

Pridržanje delavskih knjižic. Neki pomožni delavec je obrtnika brez vsakega vzroka zapustil. Obrtnik je delavcu nato odrekel zahtevano izročitev delavske knjižice, ne da bi storil kake korake, da bi delavca zopet dobil na delo. Nato si je pomožni delavec preskrbel novo knjižico, katero je pa okrajno glavarstvo in instančnim potom tudi namestništvo proglasilo za neveljavno. Nato je trgovsko ministrstvo izreklo, da ničesar ne nasprotuje izdaji nove delavske knjižice. Ta odločba se utemeljuje s tem, da je pomožni delavec s predčasnim izstopom in z zahtevo po izročitvi delavske knjižice jasno izrazil svojo voljo, da hoče razdreti delovno razmerje in da vsled tega, ker delodajalec ni uveljavil na pristojnem mestu zahtevka, da se nadaljuje delovno razmerje do poteka odpovednega roka, nadaljnje pridržanje delavske knjižice ni upravičeno.

Vojna posojila se lahko porabijo za plačilo davkov. Finančno ministrstvo je razglasilo, da se titri avstrijskega in ogrskega vojnega posojila lahko porabijo za plačevanje davkov, zlasti za užitnino, carino in kot kavcije v vseh strokah državne uprave po določenem kurzu, ki znaša za I. avstrijsko vojno posojilo 97.50 odstotkov, za II. vojno posojilo 95.25 odstotkov, za III. vojno posojilo 93.60 odstotkov in za IV. vojno posojilo 93 odstotkov za dolgoročno, 95.50 odstotkov za leta 1923. plačljivo IV. vojno posojilo.

Transportna dovoljenja za civilne pošiljateve. Pošiljateve civilnega blaga, ki se rabi za izdelovanje vojnih potrebščin (surovine, polizdelki, obratna sredstva itd.) se morajo za prevažanje na železnicah, na katerih je promet civilnega blaga docela ali deloma ustavljen, opremiti s posebnim vojaškim potrdilom o tem, da se mora pošiljatev kot vojna dobava nujno odpraviti. To potrdilo se napravi ali na popolnoma izpolnjenem voznem listu ali na posebni tiskovini, ki se kupi v uradu za vojno oskrbo na Dunaju. V splošnem interesu je, da je dotičnim prošnjam priložen popolnoma izpolnjen voznik list, oziroma transportni list in izkaz vojne potrebščine. Za pošiljateve civilnega blaga, ki se ne rabi za vojaške namene ali ne za izdelovanje vojnega materiala, ki torej niti posredno, niti neposredno niso v zvezi z vojnim oskrbovanjem, se zgoraj omenjena potrdila ne izdajo. Le če je njih prevoz zelo nujen in v

javnem interesu, lahko izjemoma ona železniška uprava (ravnateljstvo), kateri je zaprta proga podvržena, izda od slučaja do slučaja transportno dovoljenje za dotično pošiljatev. V prometu v in iz Galicije daje transportno dovoljenje c. kr. državno železniško ravnateljstvo v Krakovu. Prošnje za taka transportna dovoljenja je vlagati neposredno ali potom odpošiljalne postaje pri pristojni železniški upravi. Železniško ministrstvo ne izdaja takih dovoljenj. Prošnje morajo vsebovati natančne podatke o vrsti in množini blaga, postajo odpošiljanja in namembe, čas pošiljanja ter dokaz o nujnosti in važnosti pošiljateve. Priporoča se, da se prilože prošnjam popolnoma izpolnjeni voznik listi za dotične pošiljateve, da se more dati dovoljenje takoj na voznem listu. Ker pa transportno dovoljenje še ne daje poročstva, da se bo dobil tudi vagon, naj se odpošiljatelj pri nakladalni postaji pravočasno pobrigajo, da se jim nakažejo potrebni vozovi.

Tujski promet in policijska ura. Na eni strani se izdajajo stolisočaki, da celo milijoni, za povzdigo tujskega prometa, na drugih pa z malenkostmi odganjajo tujce, ki bi pustili kaj denarja v deželi. Prav umestna je bila notica, ki jo je priobčil neki slovenski list in jo tu ponatisnemo:

Prijatelj, stopi okoli polnoči na naš glavni kolodvor. Naletel boš vedno na veliko ljudi, ki prihajajo v Ljubljano: mater z dojenčki in z malimi otročiči je veliko med njimi. Vsa čast železničarjem: vsem, uradništvu in služabnikom, na roko jim gredo, svetujejo, kar morejo, a dolenskih vlakov ubogi ljudje le čakajo. Kadar jih je veliko, leže kar na na kamnitih tleh čakalnice. Reveži iščejo stanovanj v bližnjih gostilnah s prenočišči; ne dobe jih: policijska ura, ob 11. morajo biti gostilne zaprte. Nimamo nič proti policijski uri ob 11. v sedanjih hudih časih, a če je to primerno tudi za gostilne, ki imajo prenočišča za tujce. Premrazen revež, ki čaka jutranjih vlakov, bi le rad spil čašo toplega čaja; v kavarno ne gre vsak, posteljo bi tudi marsikdo rad dobil, a od 11. ure naprej je ne more dobiti, ker se vse gostilne zapro. Za prvo silo naj se izjemoma dovoli, da bodo smeli imeti gostilničarji, ki prenočujejo tujce, gostilne odprte vsaj eno uro dlje, ko prihajajo o polnoči osebni vlaki v Ljubljano: naj se magari prepove v tem podaljšanem času gostilničarjem točenje alkoholnih pijač, izvzemši čaja, a nekaj je res potrebno, da se stori za te reveže. Ljubljanska občina bi storila dobro delo, če bi zgradila pri glavnem kolodvoru lopo za silo, kjer bi reveži lahko prenočevali. Vemo: železnica, vlada, itd. naj bi to storila, a preden bi bila po inštancah lopa zgrajena, bi pretékla zima, ki je že prikimala na ljubljansko „kotlinjo“. Gre za to, da se hitro pomaga revežem.

Kolekovanje računov. Od 1. oktobra t. l. dalje veljajo za račune nove zvišane pristojbine in sicer za zneske računa do 20 K — je plačati 2 h, nad 20 K do 100 K — 10 h, čez 100 K do 1000 K — 20 h, nad 1000 K pa 50 h. Kolekovati je treba vsako polo. — Radi tega je dobro, da so na razpolago pole razne velikosti, da ni treba pri daljših računih več pol, ker mora kolek za vsako polo odgovarjati konečni

vsoti, ne pa oni, ki je na isti poli. Dobavni listi (Lieferscheine) so le potem prosti koleka, ako manjka na njih vsaj en bistveni del računa. Ti bistveni deli računa so po naziranju upravnega sodišča: označba blagovne vrste, označba množine blaga in navedba enotne cene. Konečni znesek računa ni bistveni del. Radi tega je treba, da dobavni list nima označbe enotne cene, da ni podvržen kolekoyini. Kolek se mora na spisu uničiti s tem, da se prepíše spodnji njegov rob s poljubnim delom besedila n. pr. z datumom, naslovom, podpisom, lahko pa tudi s štampiljo, katere del mora biti na koleku, en del pa na papirju. Kazen za nekolikovanje ostane stara, namreč 50kratna kolekovina pristojbina, ako se pa kdo sam ovadi, pa 25kratna.

Nadomestilo za svinčene lovske šibre. Vsled večje porabe svinca za vojaške namene, se je pokazala potreba, poiskati nadomestila za lovske šibre iz svinca. Sedaj pa se je tvrdki G. Winiwarter, tovarni za pločevinasto in svinčeno blago, Dunaj I. Getreidemarkt 8, posrečilo izdelati šibre iz cinka, s katerimi se na daljavo 25 do 40 korakov — zlasti pri porabi brezdimnega smodnika — dosežejo prav povoljni uspehi. S porabo takih šiber se puškina cev ne pokvari. Prizadeti krogi se opozarjajo na to novost s pristavkom, da se šibre iz cinka naročajo neposredno pri gori imenovani tvrdki.

Iz kuhinje.

Priprava nekaterih vrst sira.

Limburški sir. 1 kg skute se močno pretlači, pomeša z 1/4 kg zdrobljenega krompirja, malo poprom in soli ter se zamesi s nekaterimi žlicami kisle smetane, da postane zmes prav mehka. Nato se zmes stlači v kamenito ali leseno posodo, pokrije z deščico in obteži s kamnom ali drugim utežem. Sirna voda, ki se še pojavi, se od časa do časa odlije; čez kake štiri dni se zalije z nekoliko pivom. V desetih dneh je limburški sir že užiten. Strese se iz posode in zavije v papir za surovo maslo ali v belo prtenino. V teh 10 dneh mora stati na toplem. Použiti se mora v nekaterih tednih, ker se prav dolgo ne drži.

Kuminov sirček. Vzame se 1 1/2 kg dobro pretlačenega sira, 50 gr soli in 20 gr kumine ter vse skupaj dobro pregnete in napravi male hlebčke, ki naj se segrejejo na toplem suhem kraju, bodisi v kuhinji, bodisi na solncu. Postati morajo trdi. Pozneje se vsak hlebček posebej umije s pivom, se jih lepo zloži v glazirano posodo, pomoči platneno krpo v pivo ter z njo pokrije. Čez se pa še dene ali priveže platnena cunjca. Čez pet dni se sirove hlebčke vzame iz posode, se jih zopet umije s pivom, posoda se temeljito umije ter potrese s poprom in soljo vsako lego posebej. Navrh se zopet dene v pivo namočena krpa. Sirčki naj bodo vloženi 3 do 4 tedne. V tem času dozore in postanejo mehki ter imajo rumenkasto barvo. Pri napravljanju se tudi lahko pridene peteršilja, rutice, drobnjaka ali estragona, kar daje fin okus kakor ga ima zeleni želiščni sir.

VINO

od 56 litrov naprej in kisló vodo novi

SILVA VRELEC'

razpošilja po povzetju

A. OSET pošta Guštanj, Koroško.

Sanatorij Elizabetinum

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. Bolniška oskrba sester križark.

Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerne.

— Moderno opravljena Röntgenova soba.

— Udobno urejeno kopališče z vsemi

36 zdravnimi pripomočki. 24—24

Poljanska cesta 16. Telefon št. 141.

Deželna zveza za tujski promet in turistiko na Kranjskem v Ljubljani, Dunajska cesta 18.

Razglas.

Naznanjamo udeležencem tujskega prometa, da smo z dnem 15. novembra t. l. prremestili svojo

pisarno

v hišo Kmetске posojilnice Dunajska cesta 18, nasproti kavarne Evropa, ter da bodo za sedaj uradne ure za stranke vsaki dan od 2. do 4. ure popoldne.

Pri dopisih naj se natančno označi novi naslov.

Deželna zveza za tujski promet in turistiko na Kranjskem.

Av gust Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta 13.

Zaloga raznovrstnega namizja 2424

30 za gostilne, hotele in kavarne.

I. kranjska tovarna mineralnih vodá, sodavice i. t. d.

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: jagodevec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

BELA VINA

štajerskega lastnega izdelka

oddaja

J. Bezgovica

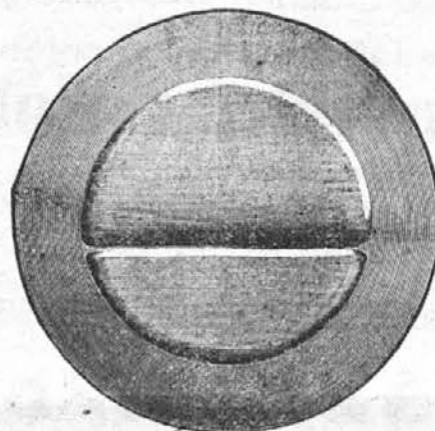
Šmarje pri Jelšah, Štajersko.

Edna posebnost likerja je

Zdravnik želodca.

Glasom ministrske naredbe z dne 16. julija 1916 je prepovedano posameznim gostom nuditi toplá jedila na servirnih pladnikih.

Reformni krožnik

popolnoma odgovarja gori navedeni naredbi ter zaedno zadovolji tudi goste.

Velike prednosti ni mogoče prezreti.

Popis v članku „Praktična novost“.

CENE: Bel krožnik K 1.90, z modrim robom K 2.30, z okraski pod glasuro ali monogrami K 2.95, servirni pladniki (ovalni) K 1.95, 2.40, 3.05 s troški loko Ljubljana.

Naročila sprejema:

upravništvo „Gostilničarja“

kot edini zastopnik.

Jakob Zalaznik

pekarija, slačičarna in kavarna 31 25—24

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu posebno z dežele

na zajutrk.

Filijalke:

Mestni trg šte. 6
Koledvorska ulica šte. 6.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadrúge v Ljubljani Marije Terezije cesta šte. 16

posreduje brezplačno za vse službo iščoče

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 v, z dežele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslužujte se te ugodne prilike!

26 23—24

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica.

Koncem leta 1915 je imela vlog . . . K 48,500,000—

Rezervnega zaklada 1,330,000—

Sprejema denarne vloge

:: vsak delavnik. ::

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Posojila na zemljišča in posojila na Kranjskem proti 5 % izven Kranjske pa proti 5 1/4 % obrestim in pruli najmanj 1 % o. str. 3/4 % odplačevanju na dolg.

Sodavičarji pozor!

: Pristni malinovec :

(malinčni sok ali odcedek)

ima naprodaj po najugodnejši ceni

Louvo Rogelj

Vrhnika.

Pošilja se od 25 kg naprej.

Tovariši! Tovarišice! Kupujte le pri tvrdkah, ki podpirajo in oglašajo v „Gostilničarju“, v Vašem glasilu.

Z vsemi v špecerijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih voda.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kolmann
 11 v Ljubljani 24-24
 dovolj gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarija
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Deset zapovedi za kmetovalca
Deset zapovedi za zdravje
 dobi zastonj in poštne prosto vsak gostilničar in trgovec v poljubnem številu za razdelitev med 18 goste ter odjemalce. 24-24
 Treba le dopisnice z naslovom:
 Ub. pl. Trnkoczy, lekarna, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepič
 Spodnja Šiška štev. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 262.14 25-24

Pivovarna „Reininghaus“
 Gradec — Steinfeld
 priporočata svoja najboljša piva kakor:
marčno carsko, vležano in bavarsko v sodčkih in steklenicah. 27 23-24
 Specijaliteta **Reininghausovo dvojno sladno pivo „St. Peter“** v originalnih steklenicah.
 Glavno zastopstvo pivovarn Reininghaus in Puntigam
 Telefon št. 90. v Ljubljani, Martinova cesta 28. Telefon št. 90.

Pivovarna Göss
 priporoča svoje priznane priljubljene izdelke
marčna, cesarska, vležana, eksportna in bavarska piva 33 23-24
 v sodčkih in steklenicah.
Zastopnik: Fr. Sitar v Sp. Šiški.

Izboljšajte promet v svoji gostilni z najboljšim in najcenejšim
češkim budjejeviškim delniškim pivom

plzenskega tipa.

Zahtevajte v gostilnah ljubljanskih, v Grandhotelu Balkan Trst, hotelu Lacroma Gradež, Palace hrvatske štedionice Zagreb, Napredak Sarajevo, Beránek Banjaluka itd. to pivo.

52 24-24 Informacije daje Češka delniška pivovarna v Čeških Budejovicah, Roza Rohrmann v Ljubljani, Bogumil Poška v Trstu.

Adria, delniška pivovarna, Trst
Varilnica v Senožecah.
 (Železniška postaja Divača.)
 Vplačana glavnica **K 1,000.000**
 :: Ustanovljena ::
I. 1820.
 priporoča svoje priznano dobro **Adria marčno, dvojno marčno in granatno pivo**
 v sodčkih in steklenicah po najnižjih cenah.

KLEINOSCHEG-
DERBY SEC
 39 25-24

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bombaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino. — Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur. — Špansko zemljo. — Tanin. — Žveplo na asbestu. — Žveplo v prahu. — Limonovo kislino. — Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.
 ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica 1.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Šiška)
 priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.
 Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive. 3 24-24